

Αθήνα, 12 Νοεμβρίου 2009
Αρ. Πρωτ. :15676/09.2.2 &
19469/09 2.1

Χειριστές:

Δημήτρης Χορμοβίτης
Τηλ: 210 72 89 726
Ευάγγελος Τσακικάκης
Τηλ.: 210 72 89 809
Φαξ: 210 72 89 643

Προς:

1. Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας,
Καποδιστρίου 1
351 00 Λαμία
2. Νομάρχη Εύβοιας
κ. Μπουραντά Αθανάσιο
Λ. Χαϊνά 93 34100 Χαλκίδα
3. Δήμαρχο Χαλκιδέων
κ. Αθανάσιο Ζεμπίλη
Φαρμακίδου 15
341 00 Χαλκίδα

Θέμα: Αυθαίρετη εγκατάσταση άστεγων τσιγγάνων στην Χαραυγή Χαλκίδας και αναγκαιότητα λήψης μέτρων από το κράτος για τη στεγαστική τους αποκατάσταση και την κοινωνική τους ένταξη.

Αξιότιμοι Κύριοι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο των εκ των νόμων 3094/2003 και 3304/2005 αρμοδιοτήτων του, εξετάζει τις υπ' αριθ. πρωτ. 15676/2009 & 19469/2009 αναφορές κατοίκων της περιοχής Χαραυγής του Δήμου Χαλκίδας με τις οποίες καταγγέλλεται, μεταξύ άλλων, αφενός η αναποτελεσματικότητα των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, όσον αφορά την αντιμετώπιση των προβλημάτων που συνδέονται με την αυθαίρετη εγκατάσταση Ρομά/τσιγγάνων στην περιοχή Χαραυγής (αναφορά υπ' αριθ. πρωτ. 15676/2009) και αφετέρου η επιλεκτική εφαρμογή της νομοθεσίας κατεδάφισης αυθαιρέτων που κατασκευάζονται από έλληνες πολίτες με τσιγγάνικη καταγωγή (αναφορά υπ' αριθ. πρωτ. 19469/2009).

Από την μελέτη των επισυναπτόμενων εγγράφων των αναφορών και από την αυτοψία που διενεργήθηκε από κλιμάκιο επιστημόνων του Συνηγόρου του Πολίτη στις 19.10.2009, προκύπτουν σε γενικές γραμμές τα ακόλουθα:

Στην εκτός σχεδίου περιοχή της Χαραυγής, σε αγροτεμάχια πλησίον του πολεοδομικού ιστού βόρεια και ανατολικά της πόλης της Χαλκίδας, υφίσταται εδώ και αρκετά χρόνια έντονη αυθαίρετη δόμηση. Μια μερίδα κατόχων αυθαιρέτων είναι τσιγγάνοι. Πρόκειται για 35 οικογένειες (σύμφωνα με πολύ πρόσφατη εκτίμηση του Ιατροκοινωνικού Κέντρου Χαλκίδας), που τα τελευταία τέσσερα χρόνια έχουν κατασκευάσει ή και συνεχίζουν να επεκτείνουν τις οικίες τους, σε φερόμενα ως ιδιόκτητα αγροτεμάχια. Σχεδόν όλες οι κατοικίες των Ρομά είναι σταθερές και σε ικανοποιητικό επίπεδο όσον αφορά την καθαριότητα των «οικοπέδων», τις συνθήκες διαβίωσης και υγιεινής, αν και αναφέρεται ότι δεν είναι όλες συνδεδεμένες με τα κοινωφελή δίκτυα ύδρευσης και ηλεκτροδότησης (ειδικά ως προς την ηλεκτροδότηση, καταγγέλθηκε με την αναφορά υπ' αριθ. πρωτ. 15676/2009 και περίπτωση παράνομης σύνδεσης).

Σχετικά πρόσφατα, οι κάτοικοι της περιοχής Χαραυγής δραστηριοποιούνται έντονα μέσω του ομώνυμου «Εκπολιτιστικού - εξωραϊστικού» συλλόγου της περιοχής, με σκοπό πρωτίστως την πίεση για την ένταξη της περιοχής τους στο πολεοδομικό σχέδιο της Χαλκίδας και την απομάκρυνση των οχληρών εγκαταστάσεων και συγκεκριμένα του ΧΥΤΑ και των μη μόνιμων οικιών των τσιγγάνων. Ειδικά όσον αφορά τους τσιγγάνους που κατοικούν στην Χαραυγή, υπάρχουν ενδείξεις, βάσει των στοιχείων που έχουν περιέλθει στην γνώση της Αρχής (ιδίως η υπ' αριθ. πρωτ. 15676/2009 αναφορά του συλλόγου προς αυτήν), ότι τελούν σε ειδική σχέση έντασης με τον συγκεκριμένο σύλλογο, ο οποίος φαίνεται να καταγγέλλει συστηματικά στις αρχές οποιαδήποτε παράβαση από τσιγγάνο υποπέσει στην αντίληψη των μελών του. Πιθανολογείται ακόμη ότι απώτερος στόχος αυτών των ενεργειών του συλλόγου είναι η αποθάρρυνση εγκατάστασης ή και η ει δυνατόν απομάκρυνση των προσώπων που κατοικούν σε αυθαίρετες κατοικίες των τσιγγάνων που είναι κατασκευαστικά υποδεέστερες από τις αυθαίρετες κατοικίες των μελών του.

Οφείλουμε να σημειώσουμε ότι κατά την επιτόπια παρουσία των εκπροσώπων της Αρχής στην περιοχή Χαραυγής, γίναμε μάρτυρες της ιδιαίτερης έντασης που επικρατεί μεταξύ των τσιγγάνων και μη τσιγγάνων κατοίκων, με διατύπωση και απειλών για τη σωματική ακεραιότητα εκατέρωθεν.

Ανάμεσα σε σωρεία αναφερομένων στοιχείων, η επιτόπια διερεύνηση του Συνηγόρου του Πολίτη επικεντρώθηκε σε τρεις ιδιαίτερες περιπτώσεις, που έχουν καταστεί εμβληματικές για την πρόσφατη δράση του Συλλόγου Χαραυγής και έχουν οδηγήσει σε οξυμμένη αντιπαράθεση με τους τσιγγάνους κατοίκους και τις υπηρεσίες της Νομαρχίας Ευβοίας:

- 1) το τροχόσπιτο της οικογένειας ***
- 2) ο λυόμενος οικίσκος της οικογένειας ***,
- 3) λυόμενος οικίσκος για άγνωστη οικογένεια τσιγγάνων.

Πιο αναλυτικά, κατά περίπτωση:

1) Πρόκειται για ένα τροχόσπιτο που εγκαταστάθηκε από την άστεγη οικογένεια του κ. *** σε αγροτεμάχιο της στην οδό Πηνειού, σε αντικατάσταση ενός παραπήγματος που είχε κατεδαφιστεί παλαιότερα από το Δήμο Χαλκιδέων. Με το υπ' αρ. πρωτ. 35489/3.8.2009 αίτημα καταγγέλθηκε από τον σύλλογο προς την Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου η τοποθέτηση του τροχόσπιτου «χωρίς καμία υποδομή μολύνοντας την περιοχή», δηλ. χωρίς ηλεκτρικό, νερό, αποχέτευση. Το ίδιο καταγγέλθηκε και προς τον Δήμαρχο Χαλκιδέων, με το υπ' αρ. πρωτ. 40041/14.09.2009 αίτημα του συλλόγου, με την διαφορά ότι επιπλέον σημειώθηκε ως αρνητικό στοιχείο το γεγονός ότι το τροχόσπιτο διέθετε πλέον και τουαλέτα με βόθρο για την διάθεση των λυμάτων. Ακολούθως, μετά από έγγραφο του Α.Τ. Χαλκίδος, η πολεοδομική υπηρεσία του Δήμου επέβαλε στον κ.***υ πρόστιμο ανέγερσης αυθαιρέτου 3.174 Ευρώ και διατήρησης κατ' έτος (με ετήσια προσαύξηση) 1.587 Ευρώ.

Κατά την ημερομηνία της αυτοψίας πληροφορηθήκαμε από κατοίκους της Χαραυγής ότι το τροχόσπιτο είχε ήδη απομακρυνθεί μετά από τις πιέσεις των υπηρεσιών του Δήμου και ότι η οικογένεια του κ. *** είχε αναχωρήσει από την περιοχή.

2) Στις 15.7.2009 η Νομαρχία Ευβοίας παραχώρησε στην άστεγη οικογένεια τσιγγάνων του κ. *** (που έχει παιδί που φέρεται να είναι ΑΜΕΑ) λυόμενο οικίσκο, για την προσωρινή στέγαση της στο ιδιόκτητο «οικόπεδο» της επί της οδού Χαραυγής. Αντιδρώντας σε αυτή την ενέργεια της Νομαρχίας, ο σύλλογος της Χαραυγής προέβη σε εκτεταμένες κινητοποιήσεις των μελών του, όπως ολονύκτια κατάληψη του προαυλίου της Νομαρχίας στις 15-16.7.2009, παράσταση στο Νομαρχιακό Συμβούλιο στις 28.7.2009, κλείσιμο του δρόμου κοντά στον οικισμό που οδηγεί προς τον ΧΥΤΑ της περιοχής στις 1.9.2009, ενώ υπέβαλε και μήνυση εναντίον της Νομαρχίας για πολεοδομικά αυθαίρετη εγκατάσταση του οικίσκου. Σε συνέχεια αυτών των διαμαρτυριών, η

